

**Notitie
coffeeshopbeleid
gemeente
Koggenland**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Juridisch kader	4
3	De nul-optie	5
4	Handhaving nuloptie-beleid	7

1 Inleiding

In de "Nota afstemming coffeeshopbeleid in de politieregio Noord-Holland Noord" is uitgesproken dat elke gemeente haar keuze voor een nuloptie-beleid, dan wel gedoogbeleid met een maximumstelsel, expliciet in beleid neerlegt. De nota is vastgesteld door het regionale college van de politie Noord-Holland Noord op 30 oktober 1998. In de gemeenten Obdam en Wester-Koggeland is dit nuloptiebeleid vastgesteld. Met de fusie tussen deze gemeenten vanaf 1 januari 2007 is dit beleid niet meegenomen in nieuw beleid van de gemeente Koggenland. Naar aanleiding hiervan is dit nuloptiebeleid coffeeshops ontworpen.

leeswijzer

Allereerst zal hoofdstuk twee het juridisch kader van het beleid worden beschreven. Hierna zal in hoofdstuk drie het regionaal beleid en de overwegingen van de burgemeester om geen coffeeshops in de gemeente toe te staan, de revue passeren. Tot slot zal in hoofdstuk vier de handhaving van het beleid worden besproken.

2 Juridisch kader

Algemeen

In dit onderdeel wordt de juridische grondslag beschreven van het gemeentelijk coffeeshopbeleid. Het beleid is gefundeerd op artikel 13 b Opiumwet waarin de burgemeester bevoegd is verklaard tot oplegging van een last onder bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven (soft)drugs worden verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig zijn.

Artikel 13b Opiumwet (Wet Damocles)

In het jaar 1999 is de wet Bestuurlijke handhaving Opiumwet (Damocles) in werking getreden. Met inwerkingtreding van deze wet heeft de burgemeester de mogelijkheid gekregen om bestuursrechtelijk handhavend op te treden tegen coffeeshops. Vóór de wetswijziging was het OM de enige handhaver van de Opiumwet en kon tegen overtredingen van de Opiumwet alleen strafrechtelijk worden opgetreden. Hieraan kleefte een aantal praktische beperkingen. De belangrijkste beperking is wel dat het op basis van het strafrecht niet mogelijk is een coffeeshop te sluiten. De ongewenste vestiging van een coffeeshop kan daardoor op basis van het strafrecht nauwelijks worden voorkomen, of effectief worden bestreden. Het toegevoegde artikel 13b Opiumwet geeft de burgemeester nu de bevoegdheid bestuursdwang uit te oefenen tegen coffeeshops, cafés en andere voor het publiek toegankelijke lokalen indien hard- of softdrugs worden verkocht, afgeleverd of verstrekt, dan wel daartoe aanwezig zijn. Door het opnemen van een bestuursdwangbevoegdheid in de Opiumwet wordt duidelijk dat handhaving niet uitsluitend afhankelijk is van strafrechtelijk optreden. Bovendien is de sluitingsbevoegdheid niet afhankelijk van het zich voor doen van een al dan niet geabstraheerde verstoring van de openbare orde. Artikel 13b Opiumwet biedt daardoor een wettelijke grondslag voor handhaving door de burgemeester die niet langer op louter openbare orde-aspecten berust. De burgemeester kan nu ook optreden bijvoorbeeld ter bescherming van jeugdigen, een volksgezondheidsmotief en niet een openbare ordemotief. Ook dealpanden waar uitsluitend of hoofdzakelijk harddrugs worden verkocht, vallen onder de Damoclesregeling.

3 De nul-optie

Inleiding

De Wet Damocles biedt de gemeenten de mogelijkheid om beleid te ontwikkelen op dit terrein. Gelet op de regionaal gemaakte afspraken, heeft de gemeente Koggenland er voor gekozen om gebruik te maken van deze mogelijkheid om een zogenaamd **nuloptie-beleid** ten aanzien van coffeeshops te voeren. Dit betekent dat er in de gemeente Koggenland – onder verwijzing naar het coffeeshopbeleid – tegen vestiging van een (illegale) coffeeshops zal worden opgetreden. Ook indien een inrichting zich ontwikkelt tot een coffeeshop zal de burgemeester op basis van dat enkele feit tot sluiting mag overgaan wegens strijd met het onderhavige drugsbeleid.

Regionaal beleid.

In de "Nota afstemming coffeeshopbeleid in de politieregio Noord-Holland Noord" wordt uitgegaan van een maximumstelsel, gerelateerd aan de omvang van de gemeente. Vanaf een bepaalde omvang wordt een bepaalde richtlijn geformuleerd. De ondergrens voor het gedogen van coffeeshops wordt gelegd bij gemeenten met ten minste 45.000 inwoners. In West-Friesland voldoet alleen de gemeente Hoorn aan dat criterium (met meer dan 70.000 inwoners en twee gedoogde coffeeshops), terwijl er in de gemeente Enkhuizen sprake is van een gedoogbeleid bij een inwoneraantal van meer dan 18.000 inwoners.

Huidige situatie

Uit informatie van de politie blijkt dat er in 2010 geen coffeeshops in de gemeente Koggenland zijn gevestigd. Toepassing van overgangsmaatregelen om tot het gewenste nul-optiebeleid te komen zijn dan ook niet nodig.

Overwegingen tot nul-optie

Koggenland voldoet niet aan het inwonerscriterium zoals vermeld in de Nota afstemming coffeeshopbeleid. Het gemeentebestuur van Koggenland wenst ook niet een coffeeshop te gedogen. Hieraan ligt een aantal motieven ten grondslag. Allereerst zou het eventueel wél gedogen van een coffeeshop een aanzuigende werking hebben op personen van buiten de gemeente. Ook is gelet op de vestiging van coffeeshops in meer stedelijke gebieden, het eventueel vestigen van een coffeeshop niet passend bij het karakter van de gemeente Koggenland. Daarbij stelt de gemeente Koggenland zich tot doel dat jongeren niet in aanraking mogen komen met softdrugs. Hieronder zullen deze motieven nader worden toegelicht.

Aanzuigende werking op personen buiten de gemeente

Gelet op de westfriesse afspraken waarin is afgesproken dat alleen de gemeente Hoorn en Enkhuizen enkele coffeeshops zullen gedogen, zal het vestigen van een coffeeshop binnen de gemeente Koggenland leiden tot een aantrekkende werking van klanten van buiten de gemeente. Dit is staat bekend als drugstoerisme en is - gelet op de hiermee gepaard gaande overlast - ongewenst.

Vestiging van een coffeeshop past niet bij het karakter van de gemeente Koggenland

De gemeente bestaat uit een groot aantal (veelal zeer) kleine kernen met een sterk plattelandskarakter. Daarbij is in geen van de woonkernen van de gemeente, een uitgaanscentrum gevestigd waar in het weekend grote groepen jongeren bijeenkomen. De uitgaanscentra in de directe omgeving van Koggenland zijn gelegen in Hoorn, Enkhuizen, Heerhugowaard en Alkmaar

waar meerdere coffeeshops zijn gevestigd. Het is dan ook niet logisch dat in één van de kernen van deze gemeente een coffeeshop zal worden gevestigd.

Daarbij past een dergelijke handel ook niet in het karakter van de gemeente Koggenland. Er zal in de gemeente dan ook niet snel een maatschappelijk draagvlak te vinden zijn voor de vestiging van een coffeeshop. Mede vanwege de aanzuigende werking van criminaliteit, is al snel sprake van gevoelens van sociale onveiligheid. Ook als deze gevoelens wellicht ten dele een subjectief karakter hebben, blijkt hieruit zondermeer een aantasting van het woon- en leefklimaat.

Bescherming van de jeugd.

De gemeente Koggenland kent veel jeugdige inwoners. Bijna 20 % van de gemeentelijke bevolking is minderjarig (4-17 jaar). Het nul-optiebeleid beoogt een drempel op te werpen zodat jongeren niet direct de gelegenheid wordt geboden om met softdrugs in aanraking te komen. Uitgaande van een vraag door minderjarigen betekent ieder extra handelspunt een risico op toename dat jongeren in aanraking komen met drugs. Ook kan de zeer onwenselijke situatie ontstaan dat in de nabijheid van de coffeeshop de drugs aan minderjarigen worden doorverkocht (zgn. straathandel). Omdat in bijna ieder dorp van de gemeente Koggenland één of meerdere basisscholen zijn gevestigd, is de kans dan ook zeer groot dat deze handel in de directe nabijheid van een basisschool zal plaatsvinden. Het is om bekende redenen zéér onwenselijk dat basisschoolkinderen in aanraking komen met drugs.

De straathandel in drugs betekent altijd een aantasting van het woon- en leefklimaat. Naast de controle van de coffeeshop zelf, zal het toezicht op doorverkoop in de omgeving van de coffeeshop extra politie-inzet vergen. De politiecapaciteit in de landelijke gebieden van de regio Noord-Holland Noord is schaars. Het inzetten van extra capaciteit door vestiging van een coffeeshop in dit landelijke gebied is dan ook niet gewenst.

4 Handhaving nuloptie-beleid

Inleiding

Om in voorkomende gevallen naleving van het beleid af te kunnen dwingen zal handhaving noodzakelijk zijn. De handhaving van een gedoogbeleid in de vorm van een nul-optie is betrekkelijk eenvoudig te noemen. Bij een nuloptie wordt opgetreden tegen elke coffeeshop. De politie controleert, maakt bij overtreding proces-verbaal op en justitie vervolgt.

Strafrechtelijke handhaving van een nulbeleid

Uit de richtlijnen van het OM blijkt dat als in de lokale driehoek is afgesproken tot het voeren van nulbeleid het OM kan overgaan tot vervolging van elke vorm van handel in softdrugs, ook als het verkooppunt voldoet aan de AHOJG-criteria. Deze bevoegdheid is nog eens nadrukkelijk bevestigd door de Hoge Raad naar aanleiding van een zaak in de gemeente Kampen (uitspraak 15 oktober 1996). Het optreden van het OM tegen de exploitant van een niet gedoogd verkooppunt was naar het oordeel van de Hoge Raad niet in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Bestuursrechtelijke handhaving van nulbeleid

Ook bestuursrechtelijk kan op basis van een vastgesteld nulbeleid worden opgetreden. Hier is een tweetal verschillende situaties van optreden te onderscheiden, namelijk indien:

- een ondernemer een verzoek indient tot vestiging van een coffeeshop;
- een coffeeshop illegaal wordt gevestigd;

Verzoek tot vestiging van een coffeeshop.

De burgemeester kan op basis van het nulbeleid de toestemming tot vestiging van een coffeeshop weigeren of een bestaand verkooppunt sluiten. De burgemeester beroept zich bij zijn besluit op de weigeringgronden die in het nulbeleid staan gemotiveerd. Dit blijkt onder meer uit de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State naar aanleiding van de sluiting van een coffeeshop door de burgemeester van Naaldwijk wegens strijd met het nulbeleid (Raad van State 22 mei 1997). In deze uitspraak overweegt de Afdeling dat aan de burgemeester in beginsel de vrijheid toekomt om ter bescherming van het woon- en leefklimaat danwel de openbare orde geen enkele coffeeshop toe te staan.

Illegale vestiging van een coffeeshop.

De burgemeester kan overgaan tot sluiting van een lokaal of woning, wanneer - ondanks het nulbeleid - toch een verkooppunt van drugs zich vestigt, danwel aanwezig is. Wanneer dit verkooppunt zich bevindt in een lokaal of woning, gebruikt de burgemeester hiervoor artikel 13b van de Opiumwet. Dit artikel geeft de mogelijkheid om een pand waar drugshandel plaatsvindt voor (on)bepaalde tijd te sluiten.